№ 103: НАШІ МАЛЕНЬКІ ІСТОРІЇ

Іще на світанку...

ЯКУБ ГОНЦЯЖ

26 ТРАВНЯ 2023

Чимало християн вважає, що на початку дня варто знайти час для молитви. Та коли запитуємо, чому так, то чуємо багато різних думок.

Owen Gent

Дехто потребу ранкової молитви запозичив у рідному домі. Ще в дитинстві мама чи бабуся прищепила звичку зранку проказувати бодай коротеньку молитву — щоправда, не пояснила навіщо, але звичка залишилася. Звичай починати день із молитви іноді може бути пов'язаний

із несвідомим страхом невдач: «Якщо не помолишся, то Бог тебе покарає»; «Якщо не промовиш належних молитов, то не складеш іспиту або потрапиш в аварію». Озвучені навіть жартома або випадково, такі судження можуть надовго оселитися в дитячому серці й потім усе життя породжувати неспокій і страх перед Божою карою. Занепокоєння зростає, коли людина не молиться. Але воно й не слабшає, коли молитви проказані, бо в серці постійно живе тривога, чи все виконано як належить. Із одного боку, таке ставлення породжує відразу до молитви, бо ніхто не хоче зустрітися з непередбачуваною загрозою у формі кари Божої; а з другого, прихований страх призводить до того, що людина промовляє переписані слова без будь-яких роздумів над їхнім змістом. А тимчасом навернення, або ж зміна мислення, полягає у відреченні від брехні та прийнятті істини про люблячого Бога.

Є й ті, кого до ранкової молитви заохочувати не потрібно. Ці люди усвідомили, що кількість стресів протягом дня прямо залежить від часу, витраченого на ранкову медитацію. Не таємниця, що медитація як одна з форм молитви — це науково підтверджений спосіб долати стрес. Тому на початку дня, який вимагає зосередження і психічних зусиль, багато хто звертається до медитації, щоби зробити життя ефективнішим і продуктивнішим. На жаль, за такого підходу до молитви, власне, неважливо, існує Бог чи ні. Заклопотана людина шукає відпочинку, а не Бога. Хоче піднести свій настрій, а не зустрітися з Творцем. Прагне підвищення життєвої продуктивності, відновлення спокійного сну, а не єднання з Тим, Хто за неї помер і воскрес. Те, що молитва може знизити рівень стресу і поліпшити якість життя, є лише побічним ефектом. Найважливіша мета молитви полягає в зустрічі з люблячим Богом.

Добре в тяжкі хвилини просити в Бога допомоги — однак прохання завжди варто закінчувати словами, які Ісус промовив на Оливній горі: «Та не що Я хочу, а що Ти» (див. Мк 14, 36).

Інша категорія людей згадує про молитву вранці тяжкого дня: студент — перед іспитом, хворий — перед операцією, подорожній — перед тривалим перельотом, той, хто шукає роботу, — перед зустріччю з роботодавцем. Не варто засуджувати раптову побожність. Можливо, лише в ситуації, яка вимагає надзусиль, ми побачимо повну любові міць нашого Бога і відчуємо, що все тільки частково залежить від нас.

Утім, небезпека такої раптової побожності пов'язана з підходом до молитви як до магії. Хтось

собі загадує, що все буде добре, якщо проказати відповідну кількість молитов — ними, мовляв, можна «викупити» у Вищої Сили успіх або «вберегтися» від небезпеки. Проблема виникає, коли не все йде так, як ми просимо: тоді або звинувачуємо Бога, що не виконав контракту, або виникає думка, що хтось застосував якісь заклинання, щоб стягнути на нас невдачу. Легко помітити, що сприйняття молитви як магії справді призводить до того, що сказані слова перестають бути молитвою. Добре в тяжкі хвилини просити в Бога допомоги — однак прохання завжди варто закінчувати словами, які Ісус промовив на Оливній горі: «Та не що Я хочу, а що Ти» (див. Мк 14, 36).

Навіщо ж тоді знаходити час для вранішньої молитви? Мабуть, найкращу відповідь бачимо в житті Ісуса. Євангелісти пишуть про це вже на початку розповіді про Його діяльність, ніби хочуть показати, що таким був кожен день. У суботу Ісус навчав у Капернаумі, а після заходу сонця оздоровив багато хворих і звільнив одержимих злим духом. Євангеліст розповідає, що все місто зійшлося під домом Симона-Петра, де Ісус зупинився на ніч. Наступного дня прийшло ще більше людей, але Ісуса вони не застали. Ще до світанку Він вийшов у безлюдне місце, щоби помолитися до Отця і запитати в Нього: «Що далі? Мені варто залишитися в місті, де на мене чекають натовпи, чи є інше завдання?» (пор. Мк 1, 35-38).

Тож ранкова молитва — це не що інше, як зустріч із Батьком, Якого я хочу з радістю обійняти на початку нового дня. Також це нагода запитати про Його плани для мене на цей день і дізнатися, що мені робити, щоб добре його прожити і бути щасливим, виконуючи волю Отця.

Есей із книжки отця Якуба Гонцяжа «Слова про молитву» *(«Кайрос», 2023). Переклала з польської Тетяна Хміль.*

ЯКУБ ГОНЦЯЖ 26 ТРАВНЯ 2023

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in **/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php** on line **284**